

Jeroen Brouwer

Gated community

George was voor de oorlog rechtenstudent in Leiden. Zestig jaar geleden, kort voor het einde van de Tweede Wereldoorlog, overleed hij als krijgsgevangene in Dachau. Zijn ouders, de heer en mevrouw Maduro uit Willemstad, Curaçao, zochten een manier om met een monument hun zoon te gedenken. Hun Madurodam, overigens net zo oud als de Orde, is misschien wel de meest letterlijke verbeelding van een *gated community*. Niet minder dan een heel land, vertederend klein, omgeven door een hek. Pas na betaling mag het hek worden gepasseerd.

Veranderingen in de curricula van het wetenschappelijk onderwijs rechten als gevolg van de bachelor-masterstructuur, de ontwikkeling van de studies HBO-rechten, internationale uitspraken over de spelregels bij toetreding tot de advocatuur (Morgenbesser), brachten de Algemene Raad ertoe weer eens na te denken over de toegang tot de Beroepsopleiding. De Raad heeft zich daarbij laten adviseren door een Projectgroep Balie Examen. Een examen voor de beëdiging van de stagiair(e) is voorlopig niet aan de orde. Daarvoor zou de Advocatenwet moeten worden gewijzigd.

Wel zijn veranderingen voorgesteld. Niet alleen in de stage, maar ook in het curriculum en de examens van de beroepsopleiding. Met als vanzelfsprekend doel om de kwaliteit van de advocatuur te waarborgen. Besluitvorming over alle maatregelen en regelgeving bevindt zich in een afrondende fase. Het College van Afgevaardigden zal in de junivergadering opnieuw en nader worden geïnformeerd. Wat staat aanstaande stagiair(e)s, die zich bij de *gate* melden, te wachten? Zij zullen bijvoorbeeld verplicht gaan worden een examen te maken, direct volgend op het genoten onderwijs. Het aantal mogelijkheden tot herkansen zal worden beperkt. Examen worden meer normatief en zullen minder welwillend worden nagekeken. Niet om te pesten, maar om te beoordelen volgens een striktere objectieve norm. Het curriculum voor wat betreft de cognitieve vakken zal worden beperkt tot de procesrechtvakken en gedragsrecht, om meer ruimte te creëren voor het bijbrengen van vaardigheden. Daarbij wordt geprobeerd recht te doen aan het *just-in-time* principe. Geef onderwijs op het moment dat de stof wordt toegepast. Vaardigheden worden uitgebreid met het onderdeel basiscommunicatie en gedragsrecht. Bij het laatste onderdeel wordt ook aandacht besteed aan de WID/MOT en aan het toepassen van intervisie of intercollegiale consultatie. Jaarrekening lezen

wordt ingedikt met het streven het niveau niet verloren te laten gaan. Voor het toetsen van vaardigheden kan de stagiair(e) tijdens de stage ook nog een map vullen met bewijzen van groeiende competentie. Pas na al deze toetsen mag het hek worden gepasseerd.

Een *gated community* is een vorm van collectiviteit waarin insluiting én uitsluiting samengaan. Opnieuw niet om te pesten, maar omdat daarmee een publiek belang wordt gediend. Het publiek moet kunnen vertrouwen op kwaliteit.

Vorige week overleed de Franse filosoof Paul Ricoeur. 'Zichzelf als een ander' is van zijn hand. Ricoeur isoleert de handelende persoon (bijvoorbeeld een advocaat) niet; wie handelt, 'handelt-in-de-wereld', schrijft De Visscher over Ricoeur, met als oriëntatie het verlangen om met anderen in rechtvaardige instituties goed te leven. De advocaat (en de balie) leert zichzelf kennen via een omweg, via een ander. 'De wereld impliceert de aanwezigheid van de ander, niet alleen de ander die ons concreet aankijkt en aanspreekt, maar ook via deze ander, elk ander, de derde die in alles wat we zeggen present is, omdat ons spreken altijd de taal van de gemeenschap is.' De buitenwereld van de balie plaatst met enige regelmaat een vraagteken bij dit laatste. Ze percipieert de advocatuur immers geregeld als een bastion.

Van den Boomen schreef onlangs in de *NRC Handelsblad* dat een ommuurde wijk die een relatie met de buitenwereld legt minder autistisch is dan een wijk die officieel toegankelijk is, maar waar het ontbreken van openbare ruimte elke ontmoeting bij voorbaat onmogelijk maakt. De balie is natuurlijk niet autistisch, maar communicatie met de ander, de samenleving, kan mogelijk worden versterkt. De Algemene Raad zal daar binnenkort gericht over nadenken. Net als in Duitsland. Tijdens de jaarvergadering van de Deutscher Anwaltverein is gepleit voor een grote publiekscampagne met de boodschap 'Vertrauen ist gut. Ein Rechtsanwalt ist besser'. De Law Society in Engeland heeft een campagne afgerond met de slogan 'My lawyer. My hero'. Wat mij betreft heeft dat een wat te hoog 'Zorrogehalte'. In Frankrijk is geposterd met foto's van een advocaat met een 'gewone' cliënt.

Behoud van onafhankelijkheid, exclusiviteit, integriteit en kwaliteit rechtvaardigt een *gated community*. Dat sluit toegankelijk communiceren helemaal niet uit.

85e jaargang – 3 juni 2005 – nr. 8
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G. C. van Daal
mr. Y. van Gemerden
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. P.F.F. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo
mr. E. Unger
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Eindredactie
Linus Hesselink

Bureau redactie
Charlotte Helmer

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Vormgeving
VILLA Y, Andre Klijns
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460, fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op aanvraag
Personelsadvertenties: € 2,05 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 9: 10 juni 2005
afl. 10: 1 juli 2005

Abonnementen
Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531.
Niet-leden betalen € 150 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementsadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50

Reed Business Information bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business Information bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business Information bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business Information bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

ISSN 0165-1331

**Nederlands
uitgeversverbond**
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap